
Meddelandeblad

Mottagare: Socialnämnder eller motsvarande och chefer för verksamheter som ger stöd till äldre eller personer med funktionsnedsättning inom SoL och LSS

Nr 1/2022
Februari 2022

Ändringar i de allmänna råden om kunskaper hos personal som ger stöd till äldre eller personer med funktionsnedsättning

Socialstyrelsen har gjort ändringar i texten under rubriken *Utbildning* i följande allmänna råd:

- Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre.
- Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:2) om kunskaper hos personal som ger stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning.

Ändringarna gäller från och med den 1 februari 2022.

I SOSFS 2011:12 ges rekommendationer till stöd för tillämpningen av bestämmelsen i 3 kap. 3 § andra stycket socialtjänstlagen (2001:453), SoL, om lämplig utbildning och erfarenhet.

I SOSFS 2014:2 ges rekommendationer till stöd för tillämpningen av bestämmelserna i 3 kap. 3 § andra stycket SoL om personal med lämplig utbildning och erfarenhet och i 6 § andra stycket lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, om personal som behövs för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad ska kunna ges.

Syftet med ändringarna

Syftet med ändringarna är att anpassa de allmänna råden till den nya programstrukturen och de nya ämnesplanerna för gymnasiet vård- och omsorgsprogram och barn- och fritidsprogram som trädde i kraft den 1 juli 2021. Syftet är också att inkludera Skolverkets nationella yrkespaket för arbete som undersköterska i uppräknningen av utbildningar i de allmänna råden.

Rekommendationer om kunskaper och förmågor har inte ändrats

Socialstyrelsen redogör i SOSFS 2011:12 för vilka grundläggande kunskaper och förmågor den personal som arbetar i socialtjänstens omsorg om äldre minst bör ha. I SOSFS 2014:2 redogör Socialstyrelsen för vilka kunskaper och förmågor den personal som arbetar med att ge stöd, service eller omsorg enligt SoL och LSS till personer med funktionsnedsättning minst bör ha. Socialstyrelsen har inte ändrat rekommendationerna om vilka kunskaper och förmågor personalen bör ha i något av de allmänna råden.

Ändringar under rubriken Utbildning

Exemplen under rubriken *Utbildning* är till för att vägleda om hur de rekommenderade kunskaperna och förmågorna kan uppnås och för att tydliggöra vilken nivå på kunskaper som avses.

Under rubriken *Utbildning* är texten ändrad i båda författningarna. Angående den del som rör ämnet svenska och svenska som andraspråk, se rubriken *Ämnet svenska* nedan.

Ändringarna i SOSFS 2011:12

Ändringarna i SOSFS 2011:12 tydliggör att den som ska arbeta med stöd och hjälp till äldre personer kan uppnå de kunskaper och förmågor som rekommenderas i de allmänna råden genom godkänt resultat på någon av följande utbildningar:

- Kurser om 1 400 poäng i de programgemensamma ämnena i vård- och omsorgsprogrammet.
- Kurser om 1 500 poäng som ingår i Skolverkets nationella yrkespaket för arbete som undersköterska.

Kunskaperna och förmågorna kan även uppnås genom godkänt resultat på någon annan utbildning som motsvarar dem som anges ovan.

Ändringarna i SOSFS 2014:2

Ändringarna i SOSFS 2014:2 tydliggör att den som ska arbeta med stöd, service eller omsorg till personer med funktionsnedsättning kan uppnå de kunskaper och förmågor som rekommenderas i de allmänna råden genom godkänt resultat på någon av följande utbildningar:

- Kurser om 1 400 poäng i de programgemensamma ämnena i vård- och omsorgsprogrammet.
- Kurser om 1 400 poäng i barn- och fritidsprogrammet, innefattande 700 poäng i de programgemensamma ämnena, 300 poäng inom inriktningen pedagogiskt och socialt arbete samt kurserna grundläggande vård och omsorg, kost och hälsa, specialpedagogik 1 och specialpedagogik 2.

- Kurser om 1 500 poäng som ingår i Skolverkets nationella yrkespaket för arbete som undersköterska.

Kunskaperna och förmågorna kan även uppnås genom godkänt resultat på någon annan utbildning som motsvarar dem som anges ovan.

Bedömning av om en utbildning ger rekommenderade kunskaper och förmågor

Det är den som bedriver verksamheten som har ansvar för att personalen har de kunskaper och förmågor som rekommenderas och som behövs i verksamheten.

Uppräkningen av utbildningar i de allmänna råden är inte uttömmande. Kunskaperna och förmågorna kan även uppnås genom godkänt resultat på någon annan utbildning som motsvarar dem som anges i allmänna råden. De utbildningar som uttryckligen nämns i de allmänna råden utgör endast exempel. Även exempelvis äldre gymnasieutbildningar, olika högskoleutbildningar eller fortbildning i kombination med praktisk erfarenhet skulle kunna leda till att aktuell personal har de kunskaper och förmågor som rekommenderas.

Ämnet svenska

Ändringen i de allmänna råden innebär även att texten avseende ämnet svenska har formulerats om. För den som gått något av de aktuella gymnasieprogrammen kan ämnet svenska eller svenska som andraspråk som ingår i de programgemensamma ämnena ersättas med svenska eller svenska som andraspråk i de gymnasiegemensamma ämnena.

Syftet med ändringen är att förtydliga att förmågan att förstå, tala, läsa och skriva svenska som anges i de allmänna råden kan uppnås genom godkänt resultat på kurser i de gymnasiegemensamma ämnena svenska eller svenska som andraspråk. Innebörden är densamma som tidigare formuleringar om ämnet svenska i de allmänna råden.

Denna information (art.nr. 2022-2-7752) kan laddas ner från Socialstyrelsens webbplats: www.socialstyrelsen.se/publikationer.



Publicerad: www.socialstyrelsen.se, 2022